

Iulian CHIVU

HOMO MORALIS
Mari paradigme etice
și etosul românesc

OPERA OMNIA
PUBLICISTICĂ ȘI ESEU CONTEMPORAN

TIPO MOLDOVA

Iulian Chivu

HOMO MORALIS
Mari paradigme etice
și etosul românesc

(Ediția a II-a, revăzută și adăugită)

Colecția OPERA OMNIA
Publicistică și eseu contemporan

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

Coordonator serie: *Cassian Maria Spiridon*

Coperta și tehnoredactare: *Andrei Ștefanachi*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CHIVU, IULIAN

Homo moralis. Mari paradigme etice și etosul
românesc / Chivu Iulian – Iași : Tipo Moldova, 2016

ISBN 978-606-676-849-8

821.135.1-4

© Tipo Moldova

Editura TipoMoldova este recunoscută academic de Consiliul Național al Cercetării Științifice pentru domeniile filologie (PN-II-ACRED-ED-2012-0285) și istorie și studii culturale (PN-II-ACRED-ED-2012-0355).

Iași, 2016

Editura *Tipo Moldova*,
E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

Iulian Chivu

HOMO MORALIS
Mari paradigme etice
și etosul românesc

(Ediția a II-a, revăzută și adăugită)

Colecția OPERA OMNIA
Publicistică și eseu contemporan

TIPO MOLDOVA

Nota autorului:

Prima ediție a acestei cărți, realizată la Editura Herald, din București, în 2008, s-a epuizat relativ repede din librăriile care au găzduit-o. Semnale ale receptării ei, însă, ne-au adus câteva critici și sugestii de care am ținut seama la elaborarea acestei noi ediții. Am ținut să asigurăm lucrării actualizările necesare, impuse de timpul scurs de la prima ediție, am insistat cât am considerat necesar asupra unor aspecte care se cereau mai bine conturate, am făcut câteva adăugiri utile în spiritul temei și, totodată, am încercat să-i oferim cititorului o lectură mai agreabilă.

Decembrie, 2015, Roșiorii de Vede

CUPRINS

Capitolul I GENEZA OPȚIUNII ETICE	5
Considerentele reflecției	7
Întemeieri psihologice.....	21
Capitolul II ARGUMENTELE PRIMITIVISMULUI	35
Capitolul III PARADIGMA ORIENTALĂ.....	59
Înrâuriri etice.....	61
Ordine mistică și tensiune etică.....	73
De la migrația valorilor spre identități spirituale	85
Capitolul IV PROIECTUL HELADIC.....	99
Către un model moral	121
Capitolul V APENDICELE ROMAN.....	131
Spiritul dreptății.....	153
Capitolul VI PARADIGMA CREȘTINĂ	161
Capitolul VII ETOSUL ROMÂNESC.....	193
Preliminarii.....	195
Modelul tradițional	213
Repere etice în folclor.....	233
1. BASMUL	233
2. PAREMIOLOGIA	235
3. SNOAVA	241
4. BALADA.....	253
Capitolul VIII CĂTRE O ETICĂ UNIVERSALISTĂ	275
Deontologiile – răspunsuri tranzitorii în morală	297

ADDENDA.....	309
1. BHAGAVAD-GITA.....	309
2. MAHABHARATA (POVESTEA LUI NALA)	317
3. ODISEEA	334
FOLCLOR ROMÂNESC.....	359
1. GHIȚĂ CĂTĂNUȚĂ	359
2. MILEA	368
3. CONSTANTIN BRÂNCOVEANUL	372
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	377
INDICE DE NUME.....	389